

ሥርዓተ አምልኮ ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

የቦዓላት ትንሣኤ (ሰንበታት) ሥርዓተ አምልኮት (በዓለ ኃምሳ)

ክርስቶስ ተንስኦ እሙታን
በዐቢይ ኃይል ወሰልጣን
አሰሮ ለአዳም
አግአዞ ለአዳም
ሰላም እምይእዜሰ
ኮነ ፍሰሃ ወሰላም

ክርስቶስ ከሙታን ተነሳ
በታላቅ ኃይልና ሰልጣን
ሰይጣንን አሰረው
አዳምን ነጻ አወጣው
ከዛሬ ጀምሮ
ደስታና ሰላም ሆነ

የትንሣኤ ሰሞን

በዓለ ኃምሳ የሚባለው ከትንሣኤ እስከ በዓለ ጳንጠቆስጤ (በዓለ ጳራቅሊጦስ) ድረስ ያለው ኃምሳ ዕለት ነው። በዚያ ወቅት ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስን ትንሣኤ ታከብራለች። በክርስቶስም ያገኘችውን እረፍት ነፍስ በምልአት ትሰብካለች። እረፍተ መንግሥተ ሰማያትን ታስባለች፤ በእነዚህ ዕለታት ዓርብ፣ ረቡዕ አይጸሙም፤ ቀኖና ለተነሳህ ያን አይሰጥም፤ በስግደት፣ በድካም፣ በትምህርት፣ የሚኖሩ ሁሉ በእረፍት ያሳልፋታል። በዚህ ወቅት ቅዳሴ፣ መዝሙር ድካም የማያስከትል ሥርዓተ አምልኮት ይፈጸማል። ይህ ሁሉ የሚሆነው በክርስቶስ እረፍተ ነፍስ አግኝተናል። ጌታ የትንሣኤያችን በኩር ነው። እኛም ከተነሳን በኋላ እግዚአብሔር ረሃብ፣ ጥም፣ ድካም፣ ሕመም፣ ፈተና፣ ሞት፣ ፈታኝ፣ መቃብር፣ ብልየት፣ ልደት፣ ልህቀት፣ ኃይለ ዘር፣ ኃይለ ንባብ፣ ኃይለ እንስሳ የሌለበትን፣ ሥርዓተ ምድር አልፎ በአዲስ ሥርዓተ-ሕይወት የምትመራውን እረፍተ መንግሥትን እንወርሳለን ለማለት ነው። ቀኖና የሚይሰጠው በሥጋም ሆነ በነፍስ ከመግደል ጌታ ነጻ ያወጣናል፤ ባለመበደል በአፋችን ምስጋና መልቶ ሕይወታችን ከበደል ተለይቶ የምንኖርበት ዘመን

ይመጣል። በትንሣኤው በእርገቱም ጽድቅና ጸጋ ሕይወት ተሰጥቶናል። ከተዋርዶ ነፍስ ድነናል ለማለት ነው። በአጠቃላይ ድኅነተ ነፍስ፣ ድኅነተ ሥጋ በኢየሱስ ክርስቶስ ተሰጥቶናል፤ እረፍተ መንግሥተ ሰማያት የዘለዓለም ሕይወት ተዘጋጅቶልናል ማለት ነው።

እሑድ የአንደኛ ሳምንት
እሑድ በዓለ ትንሣኤ ሲሆን ጌታችን ከሙታን ተለይቶ መነሳቱን፣ ሞትን በሞቱ ድል መንሳቱን፣ ሙስና መቃብርን (በመቃብር ፈርሶ በስብሶ መቅረት) መጥፋቱን፣ በሞቱ በመስቀሉ ያዳናቸውን በትንሣኤው ማጽደቁን፣ በዝግ ቤት ገብቶ በፍርሃት ለነበሩት ሐዋርያት ሰላምን እርቅን መሰበኩን ቤተ ክርስቲያን ታስባለች።

ሰኞ ማእደት

ማእደት ማለት መሻገር ማለት ሲሆን፤ በዚህ ቀን ቤተ ክርስቲያን ነፍሳት በክርስቶስ ምትና ትንሣኤ ከሞት ወደ ሕይወት፣ ከሐሳር ወደ ክብር፣ ከሲኦል ወደ ገነት መሻገራቸውን ፋሲካችን ክርስቶስ መሆኑን ታስባለች።

ማክሰኞ ቶማስ

በዚህ ዕለት ቅዱስ ቶማስ በጦር የተወጋ ጎኑን በሚስማር የተቸነከረ እጁን ካለየሁ አላምንም

የበዓላት ትንሣኤ (ሰንበታት) ሥርዓተ ኣምልኮት (በዓለ ኃምሳ)

ማለቱን፣ ክርስቶስም ቶማስን «ጣትህን ወደዚህ ኣምጣና በጎኔ ኣግባው ያመንህ እንጂ ያላመንህ ኣትሁን ኣለው፤ ቶማስም ጌታዬ ኣምላኬም ብሎ መለሰለት። ኢየሱስም ስለ ኣየኸኸኸ ኣምነሃል። ሳያዩ የሚያምኑ ብጹዓን ናቸው ኣለው።» (ዮሐ ፳፯፣፳፰-፳፱) ተብሎ እንደተጻፈ። ቶማስ የጌታን ፍቅር ተንበርክኮ ትንሣኤውን የማመኑ ነገር የሚታሰብበት ቀን እንዲሆን ስለተወሰነ ቤተ ክርስቲያን ዕለቱን ቶማስ ብላ ታስበዋለች።

ረቡዕ ኣልኣዛር

በዚህ ዕለት ትንሣኤና ሕይወት የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ኣልኣዛርን ከሞተ ከተቀበረ ከኣራት ቀን በኋላ ማስነሳቱን፤ ለኣይሁድ ቅንኣት ለጌታ ሞት ምክንያት ከሆኑት ታላቅ ተኣምራቶቹ ኣንዱ የኣልኣዛር ትንሣኤ መሆኑን፤ ኣልኣዛርን በብሉይ ሥጋ በኣምላካዊ ቃሉ ከመቃብር ያስነሳው ጌታ በሐዲስ ሥጋ መነሳቱን ሞት ይይዘው ዘንድ የማይችል ኣምላክ መሆኑን፤ እርሱ ለፍጥረት ሁሉ ትንሣኤና ሕይወት መሆኑን፤ የምናምንበትን ሁሉ ትንሣኤ ዘለክብር፤ የማያምኑበትን ትንሣኤ ለዘሐሳር ማስነሳት የሚቻለው ጌታ መሆኑን ቤተ ክርስቲያን ታስባለች (ዮሐ ፲፩ በሙሉ)።

ሐሙስ ኣዳም ወይም ኣዳም ሐሙስ

በዚህ ዕለት ለኣዳም የተሰጠው የተሰፋ ቃል ስለመፈጸሙ (ዘፍ ፫፣፲፭)። ኣዳም ከነልጆቹ በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ነጻ ስለ መውጣቱ ይታሰባል።

ቅድስት ቤተ ክርስቲያን

በዚህ ዕለት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ስለ መመሥረቷ፤ ለቤተ ክርስቲያን እርሱን ስለ እርሷ ኣሳልፎ ስለመስጠቱና ቤተ ክርስቲያንም የእርሱ ኣካል ስለመሆኗ (ኤፌ 5፣ሉ1)፤ የነቢያትና የሐዋርያት መሠረት በሆነው በክርስቶስ ላይ ስለ መመሥረቷ፤ መሰብሰቢያዋም ክርስቶስ ስለ መሆኑ (ኤፌ ፪፣፲፱-፳፪) ታስባለች።

በተጨማሪም በደሙ ስለ መታጠቧ (ራዕ ፩፣፯-፰) ከነገድ ከቋንቋ ስለመመረጧ፤ በደሙ ተዋጅታ ኣንድ መንጋ ስለመሆኗ፤ በሰማይ ሠራዊት በምድር የሰው ፍጥረት ያለገኘችውን ሕይወት በእርሱ ስለማግኘቷ (ራዕ ፭ በሙሉ)፤ በወርቅ በብር ሳይሆን በክቡር በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ስለመዋጀቷ (፩ኛ ጴጥ ፩፣፲፰-፳፩) ከልዩ ልዩ ኣነዋወር ተጠርታ በእርሱ ላይ ስለመታነጻ (፩ኛ ጴጥ ፪፣፬-፯)፤ እያሰበች ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያንን ሕይወት ትሰብካለች።

ቅዳሜ ቅዱሳት ኣንስት

በዚህ ዕለት የክርስቶስን ኣካል ሸቱ ለመቀባት ፍርሃታቸውን በክርስቶስ ፍቅር ለውጠው በጋለ ፍቅር ኣካሉን መፈለጋቸውን፤ ወደ መቃብሩ ሲመላለሱ ማደራቸውን፤ ማርያምም ትንሣኤውን ቀድማ ስለማየቷ፤ ሴቶችም የመላእክትን ራዕይ ስለማየታቸው ቤተ ክርስቲያን የምታስተምርበት ዕለት ነው። (ማቴ ፳፰፣፩-፲፭ ። ማር ፲፮፣፩-፰ ። ሉቃ ሉ፱፣፩-፲፪ ። ዮሐ ፳፣፩-፲፰)።

ክብርና ምስጋና ለኣምላካችን ለእግዚኣብሔር ይሁን ... ኣሜን።